

KERNKAPITAAL

De nieuwe kleren van de bankier

Na jaren van crisis kijken beleggers en toezichthouders steeds kritischer naar de stootkussens die banken aanleggen voor (nog) mindere tijden. Bankbuffers zijn haast een keurmerk geworden. Helaas geen al te best.

Ze waren er trots op bij Dexia. In het voorjaar van 2011 bleek de Belgische bank in een vergelijking van het Internationaal Monetair Fonds (IMF) als een van de gezondere Europese banken naar voren te komen. Met dank ook aan de hoge kernkapitaalratio, de buffer die de bank had aangelegd. Een paar maanden later moesten de Belgische en Franse overheid Dexia nationaliseren om een faillissement te voorkomen. Hetzelfde gebeurde met SNS Reaal dat ook behoorlijke ratio's en een paar geslaagde stresstesten kon overleggen.

SNS Reaal en Dexia bewijzen opnieuw dat de buffers van banken weinig zeggen over hun gezondheid. Dat vraagt om een verklaring.

BALANS KORTEN

Eerst maar even het perspectief. Wanneer banken als gewone bedrijven beoordeeld zouden worden, zouden ze elkaar waarschijnlijk geen lening geven. Voordat een bank een onderneming geld leent, beoordeelt die eerst de solvabiliteit, de verhouding tussen het eigen vermogen en het balanstotaal.

De ideale verhouding verschilt per branche, maar als de solvabiliteit van een onderneming veel lager is dan 25 procent, zal een bankier huiverig zijn om krediet te verschaffen.

Bij banken zelf werkt dat anders, zo bewijst bijvoorbeeld ING. Het bankgedeelte van ING had eind 2012 een kapitaalbuffer van circa 30 miljard euro. De zogeheten activa-zijde van de balans - aan deze kant staat vermeld waarin banken aan hen toevertrouwd spaargeld beleggen (bijvoorbeeld obligaties, hypotheek en bedrijfsleningen) - bedroeg toen ruim 830 miljard euro.

Eind 2012 was de verhouding tussen beide getallen, de solvabiliteit, dus ongeveer 4 procent. Toch spreekt ING zelf van een 'sterke' kernkapitaalratio van 11,9 procent.

Dat ING een 'normale' solvabiliteit van 4 procent mag presenteren als een kernkapitaalratio van bijna 12 procent (Bank Core Tier 1 ratio) heeft alles te maken met boekhoudregels. De regelgever stelt dat banken alleen buffers hoeven aan te houden voor risicovolle beleggingen. Veilig geachte beleggingen hoeven niet of slechts gedeeltelijk meegeteld te worden bij de berekening van kernkapitaalratio's.

SNS REAAL EN DEXIA BEWIJZEN DAT BUFFERS VAN BANKEN WEINIG ZEGGEN OVER HUN GEZONDHEID

De balans wordt daardoor korter, in het geval van ING krimpt het kolossale balanstotaal van 836 miljard euro op papier tot een veel veiliger ogende 279 miljard euro. Zo'n 557 miljard euro aan beleggingen verdwijnt dankzij handig boekhouden onder het tapijt, een bedrag dat in de buurt komt van wat alle Nederlanders met elkaar in een jaar verdienen.

GEGOOCHEL MET RISICOMETING

Op de keper beschouwd is met het idee van